

משרד התחבורה הולך בדרך הקלה הזאת, וכל כמה חודשים, בכל פעם שיש התרגשות על ריבוי הקטל בכבישים, מביאים עוד חוק המחמיר את הענישה, בלי כל תוצאות, והרי הוכח גם אצלנו שאין לזה שום תוצאות. במקום זה יכול משרד התחבורה לעשות דברים רציניים, אבל פחות נוחים. זה תלוי במידה רבה מאד במשרד התחבורה.

ואיני מדבר עכשיו על הרחבת רשת הכבישים או דבר רים דומים, העולים במאות מיליונים, ותמיד יכולים לומר שהמדינה אינה יכולה להרשות זאת לעצמה. אני חוזר ומעלה את הנקודה הקטנה לכאורה, שאותה העליתי כבר בפעמים קודמות.

כבוד השר, אתה יודע, או שאתה צריך לדעת — קודמך לא ידע זאת עד שאמרתי לך זאת — שמדי חודש מכניסים למדינה הזאת רכב זר, האסור לשימוש בארץ שבה הוא מיוצר.

איפה נשמע דבר כזה?!

רכב אמריקאי, האסור לשימוש באמריקה, מפני שהסירים בו אבזורי-בטיחות שהחוק האמריקאי, בעקבות מסעו של ראלף נדר, מחייב להתקין אותם שם — מגיע לארץ.

הוא מגיע בארגונים שעליהם כתוב „פור אקספורט אובי ליי, דהיינו: אסור לפתוח את הארגונים האלה בארצות-הברית, מותר רק לשלוח אותם לחוץ-לארץ, למדינות מפגרות, כמו ישראל, ששם המחוקק והרשות המבצעת לא איכפת להם שמשמשים ברכב בלתי-בטוח. אין לי זמן לפרט כאן את הדברים. יש היום עשרות אבזורי בטיחות, שבלעדיהם מכונית אינה רשאית לנוע בכבישי ארצות-הברית. אלה דברים מקצועיים. אותן מכיר גינת מגיעות לארץ בלעדי אבזורים אלה. מרוע? כי עליידי זה חוסכים כמה מאות דולרים, וב-צורה זו אפשר — בארץ שבה מוטל מס כה גבוה על מכוניות — להציע את המכוניות במחיר קצת יותר זול.

המחדלים

של המשטרה

למחלי משרד התחבורה מצטרפים מחולי המשטרה. **אין בארץ ריבוי של נהגים בלתי-יזיזים רים. לא זה האסון. האסון הוא שיש בארץ נהגים גרועים.** יש הבדל גדול בין השניים. נהג בלתי-יזיז, ונהג מהיר, זה דבר אחד. נהג גרוע זה דבר אחר לגמרי. **נהג גרוע — שום דבר לא יעזור לו, גם לא ההתרת-הגדולה ביותר.**

אני חושב שכמעט כולנו נוהגים, אנחנו מסתובבים בכביש שים, אנחנו מכירים את התופעה הזאת של נהג שאינו בלתי-יזיז, נהג שפשוט אינו יודע לנהוג, העובר בכביש הפתוח ממסלול אחד לשני. בשום מקום בעולם לא ראי-תי תופעה כזאת. באמריקה אתה יכול לנסוע רבבות ק"מ לומטרים בכבישים, לא תיתקל אף פעם אחת בתופעה כזאת, שמישהו סוטה לפתע פתאום, בלי שום סיבה, ממסלול אחד לשני, מבלי להסתכל אם מישהו נוסע במהירות רבה באותו מסלול.

זהו אחד הגורמים העיקריים לתאונות הרי-רכים בארץ. מעולם לא ראיתי בישראל שוטר המעיר עלייך לנהג. מתייחסים לזה כאילו אינו שייך לעבירות תנועה, כאילו זו אינה עבירה.

נסים אדויער: זו עבירה.

אורי אבנרי: האם ראית אי פעם שוטר מעיר על כך למישהו? אני לא ראיתי מימי שוטר העושה זאת.

נסים אדויער: אני ראיתי שמוגשים משפטים נגד נהגים על סטייה ימנית או שמאנה שלא בביטחון. זו עבירה אבסולוטית על החוק.

אורי אבנרי: אני שמח מאד שזה כך. אבל אני אומר שאין לך זה פיקוח בכבישים.

תופעה שניה, שאפילו אינה עבירה, אבל שהיתה צרי-כה להיות עבירה, היא שנהגים איטיים תופסים את המסלול השמאלי. זו אחת התופעות החמורות והרגילות ביותר בארץ.

המסלול השמאלי נועד לעקיפה ולנהג מהירה.

רגיל לראות נהגים, ואלה הם דווקא נהגים זהירים בדרך כלל, עם הרכבה כוונות טובות, הנוסעים במהירות איטית, והתופסים את המסלול השמאלי. אתה יכול להאיר, לצפור, לעשות מה שאתה רוצה — הוא לא יזוז משם. זה עניין של כבוד. בסופו של דבר הנהג שמי-אחוריו חייב לעקוף אותו מצד ימין. גם זהו גורם חמור לתאונות — ומעולם לא ראיתי שוטר המטפל בכך, העוצר נהג כזה ומעיר לו.

שעוריי

דו"חות התנייה

איני רוצה לומר שהמשטרה מצמצמת רק ברישום דו"חות חנייה. זהו באמת העיסוק הפשוט ביותר. המכר-

מהפכן = האכנויות ררף נדר

גינת עימות, אתה פשוט הולך ממכונה למכונה ומדביק לכל אחת דו"ח.

זהו מקור-הכנסה מכובד למדינה, שאינה רואתה למקומות חנייה, אבל רואתה לרפורמי-טיב.

איני רוצה להגיד ולומר שהמשטרה עוסקת רק בזאת. המשטרה מקפידה על כמה דברים, כמו למשל, על המהירות. היא אינה מקפידה על הדברים היוצרים את הנהיגה הנכונה והבטוחה.

על בעיית המהירות יש הרבה ויכוחים. גם בחוגים העוסקים בבטיחות בדרכים יש דיעה שיש להעלות את המהירות המותרת בהרבה כבישים.

הזכיר כאן מישהו שכל נהגי ישראל מפירים את הגבלת המהירות. אני יכול להעיד, מתוך נסיון אישי, שגם כל נהגי ארצות-הברית מפירים את הגבלות המהירות.

פעם עשיתי נסיון והשוויתי באחד מכבישי ארצות-הברית את המהירות הרשומה בצדי הדרכים למהירות שבה נסיעו הנהגים. נסעתי במהירות הרשומה בצדי הכביש, וכל הנהגים עקפו אותי. גם בארצות-הברית רק מיעוט של נהגים שומר על המהירות המותרת. ומהירות הנסיעה הי-ממוצעת בכבישים היא מעל למותרת. לכן יש נטייה בערי-לם להגדיל את המהירות המותרת.

משטרה המקפידה רק על המהירות, ולא על דברים אחרים, מסוכנים הרבה יותר — מחטיאה את המטרה. הדאגה החמורה נוכח תאונות-הדרכים היא כמי-קומה, וצריכה להיות. היסטוריה לא צריכה להיות.

דאגה, המכוונת למחשבה רצינית — כן. היסטוריה, המתפרצת כל כמה חודשים — לא.

זוהי פגיעה

במדינת-החוק!

הצעת-חוק זו אינה רצינית. היא מתקנת מעט מאוד. אבל היא פוגעת פגיעה חמורה בעקרונות מדינת חוק. וגם כא-

הי"ד צבי צימרמן

שר באים להילחם במוות בדרכים, יש לשמור על עקרונות מדינת החוק.

איני יכול להסכים ששוטר יקבל סמכות לשפוט במקום, ולבטל את ברירת הקנס. אין זה תפקידו של שוטר. יש לעתים קרובות התרגונויות בין שוטר ונהג על הכביש. נאמרים בניהם דברים חריפים. אם בלהם אותו ויכוח נותנים אפשרות לשוטר להתנקם בנהג. עליידי ביטול ברי-רת הקנס, זה דבר פסול.

הוא הדין לגבי הסמכות הניתנת לקציני-משטרה לפסול רשיון-נהיגה לתקיפה של עד 90 יום. מה פתאום? לקציני-משטרה צריכה להיות הסמכות לפסול רשיון רק עד שהנהג מגיע בפעם הראשונה בפני השופט. כמו במיקרה של מעצר חשוד. לתת, במקום זה, סמכות לקציני-משטרה לפסול רשיון ל-90 יום — זה פסול בהחלט. מכל הסיבות הללו לא נצביע בעד הצעת החוק.

התחכמות

בלתי מכובדת!

באמצע נאומו של אבנרי קם פרס, נתן הור"א כלשהי לעוזריו. תוכנה נתברר, כאשר הגיע תורו של השר להשיב למתווכחים.

אחרי כמה דברי-פתיחה סתמיים, פנה ישר לעבר אורי אבנרי. הוא לא טרח להשיב להא-שמות הענייניות — לא לגבי תאונות-לוד, ולא לגבי תאונות-הדרכים, אלא עבר למישור אישי שעורר תדהמה כללית, גם בספסלי המערך. מאותו רגע התחוללה סערה רצופה:

שרי-התחבורה שמעון פרס: ...קראתי באחד ה-עיתונים כי בשנה שעברה הוקפאו 105 דו"חות על עביר-רות-תנועה, שבוצעו עליידי חברי-כנסת אחד. אולי רובם בגלל חנייה, אבל גם על נסיעה באור אדום, וגם מעור-בות בתאונה של ממש. אולי אתה יודע, חבר הכנסת אבנרי, במי המדובר?

נתת לנו היום פרק ברצינות. מי הוא אותו חברי-כנסת, שבמשך שנה אחת עבר 150 עבירות? אתה בחור שלא מטשטש, ומדבר גלויות, ומכיר את ראלף נדר, אולי אתה מכיר גם את חברי-הכנסת הנה? **אורי אבנרי:** הדבר אינו נכון. זוהי התנהגות מאד משונה מצידך. זו לא אמת!

שרי-התחבורה שמעון פרס: מה לא אמת? **אורי אבנרי:** האינפורמציה שאתה מסרת כרגע, אינה אמת.

שרי-התחבורה שמעון פרס: אתה מכיר את חברי-הכנסת הנה? **אורי אבנרי:** זו התחכמות בלתי-מכובדת שאינה יאה לשר בישראל.

שרי-התחבורה שמעון פרס: ממך באמת צריך ללמוד ברצינות, יושר ואמת! חתימות העיתון שהוא סמל הרצינות שמפרסם כל דברי-אמת... אתה דוגמה ומורה-הלכה בשני הנושאים.

אורי אבנרי: הכל אמת, כולל מה שאמרנו עליך בגליון האחרון.

שרי-התחבורה שמעון פרס: למשל מה שכתבת בעיתון האחרון שלך. הכל מצוץ מהאצבע. ודאי, מפני שאתה אומר זאת, זה הופך להיות אמת. אתה יוצר אמת. אתה אוון לאמת. כולנו עבדים לה.

אורי אבנרי: עוד לא מצינו את כל האמת לגביך! **שרי-התחבורה שמעון פרס:** אני רוצה שהפתוס שיש לך בדיובר גלוי, השתמש בו כהלכה.

"אין לך

שום מושג!"

קטע זה גילה בעליל, שמה שלחץ על השר היה דבר שלא נגע כלל לוויכוח בכנסת: גילויי העולם הזה על חלקו בפרשה המצניחה של מניעת מירוץ-המכוניות בשבת.

אחרי קטע זה ניגועו הרוחות לכמה דקות, אולם פרס לא יכול היה להתחמק מכל תשו-בה להאשמות הענייניות של אבנרי. הוא עשה מה שהוא רגיל לעשות תמיד: להשתמט מן האחריות לדברים שאמר לפני שאירע האסון. בקטע זה התלהטו הרוחות שוב, והפעם נמשכה הסערה שעה ארוכה, כשעשרות קרי-אות-גיניים הצטרפו למקהלה שהקצרנית לא יכלה לקלטה. רק חלק קטן נרשם.

פרס זיבר על כמעט-אסון בעת המראת ראש הממשלה לאמריקה:

שרי-התחבורה שמעון פרס: ...הוועדה הסתגרה והגישה שורת מסקנות. קיבלתי את המסקנות בשעה שש בערב. בשעה שמונה בערב הודעתי לוועדה שאני מקבל את כל ההמלצות, ללא יוצא-מן-הכלל.

חבר הכנסת אבנרי, איזה „חוסר-רצינות“ זה? אתה סתם מטיח האשמות! מה הייתי צריך לעשות, כשביאים קברני-טים בשעה שש ומציעים המלצות, ואני מקבל אותן בשמו-נה, ובתשע אני חושב שכבר היתה הנראה למלא אחר כל ההערות?

אורי אבנרי: האשמתי אותך בכך שלפני כן, לפני שהוועדה הטיקה את מסקנותיה, הכחשת את הכל וטענת שהמיכשור במלחמת-העושה הוא בסדר! **שרי-התחבורה שמעון פרס:** אם אתה קורא בי-העולם הזה —

אורי אבנרי: אני מדבר מה ששמעתי בקול ישראל.

שרי-התחבורה שמעון פרס: בהעולם הזה כתוב ההיפך ממה שקורה במציאות. אם עדיין אינך יודע זאת — אני רוצה להסביר לך שזוהי עיתון המצטיין בכתיבת ההיפך ממה שקורה. עיתון שמערבב דברים —

אורי אבנרי: אתה ממשיך לסלף ולעוות. הזכרתי לך מעל דוכן הכנסת, שאתה הודעת בקול ישראל שהמיכשור היה בסדר, וקא היה לך מושג על מה אתה מדבר. וגם עכשיו אין לך שום מושג.

שרי-התחבורה שמעון פרס: אני מצטער שזכרו-ך נזכר. שאלתי אם שמעת אותי, ואמרת „לא“.

אורי אבנרי: שמעתי במו אזני את הודעת קול ישראל.

שרי-התחבורה שמעון פרס: שמעת את קולי? **אורי אבנרי:** אתה הכחשת את ההודעות שנאמרו בשמן בקול ישראל?